

מסורת הש"ס

(א) טהרות פ"ח מ"ט ע"ז
 עב, (ב) חגיגה יט. מקואות
 פ"ו מ"ו, (ג) מ"ד מ"ו,
 (ד) שבת יג: דל. וזמן פ"ה
 מ"ב, (ה) זרכות כג: ע"ש
 [מקואות פ"ג
 (ו) צס"א: הנהגה, (ז) ז"ל
 כדמקנ, (ח) דף יד:
 (ט) דף כג: (י) ז"ל ועוד
 אי. מהר"ם, (יא) ז"ל נותנים
 עליהם]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אינו חיבור
וכו' לענין מקוואות בגין
שני:

מוסף רע"י

הצדוק. קולו צעור הבנה
מתעלה למטה מקדשה
מתרחש לו גנין (א.)
(ב.) והקטפסות מים
הבין מתעלה למטה
הצדן מדרשו של המה
צדוק זקן (שס.) ומשקה
טורפו. ואין זו טופה
על מנת להשיטות שכל
טפס בהן ידלו ולא יעלה
על משקה שיוכל להשיט
דבר אחר (שס.) וצדוק
היבור לא לטומאה.
הוא משקן תולעין לו
ונגט נטמן מתחתו. טעמין
טסור. וכן לענין משקה
משקה, פשילי במקום חלק
משקה משמן וטומאה וכן
טופה באלמנט ונגט טמא
בתשקה. משקה שחלקן
ומחלקן טסורין ואשפין
שמוכרין לו (שס.) ולא
לטהרה. גממית שחין
הוא להצטיט כזה וזקן
הוא קטפסות או משקה
טופה מזה. טומאה נגממית
על משקה. חסר חסר
וטסול בגממית לא עלתה
לו על טעלה (שס.)
טמא. חסר חסר חסר
מים על הרשקון (תרגום)
(א.) הבא ראשו רחבו
לחצר רשעו וטומאתו
במים שאובין. זו ציוס,
והטור גמור שנטל על
רשאו (שס.)

פסקי רי"ד

איכא משיקה טרופה מאי
הוי והתנן הנזק
הקטפסו ומשיקה טרופה
אינו חיבור לא לטומאה
ולא לטהרה: לא צריכא
דאיכא טרופה ע"מ
לטהפיק ולא אישפיש: אמר
אמר בפני נכתב וא' אמר
בפני נחתם פסול פ' שהרי
לא קיים כל החתימה: אמר
אמר ר' יהודה
אמר רבי יוחנן ל"ש אלא
שאין הגט יוצא מתחת ידי
שניהם אבל א' הגט יוצא
מתחת ידי שניהם

המביא גם פרק שני גימין

פז.

עין משפט
נר מצוה

א מ"י פ"ז מהלכות
טומאות אוכלין הלכה א'
והלכה ה':

ב מ"י פ"ח מהלכות
מקואות הלכה ז סמג
עשין עו טו"ש"ע א"ח סימן
תקצ חנוך ג'

יב ג מ"י שס פ"ח הלכ' יב סמוג שס טוש"ע י"ד סימן רח סעיף סב: יג ד מ"י פ"ט מהלכות שאר אבות הטומאות הלכה א:

יד ה' מ"י שם הלכה ג:
 פ"ז ו' מ"י פ"ז מהלכות
 גירושין הלכה יד טו
 סמג עשין נ טוש"ע אה"ע
 סימן קמב סעיף יח:

מוסף תוספות

[illegible]

הַנֶּזֶק. קִילוֹת: וְהַקֶּטֶרֶם. הֵר מִשּׁוּפֵּעַ שִׁמְדֵּרוֹ. מִחֻדְד הַרְבֵּה: אִינוּ חִיצוֹר. לְטוֹמָאָה. כְּגוֹן הַמַּעֲרָה מִמְּלֵי טוֹהוֹר לְכָלִי טוֹמָא וְהַנֶּזֶק הַקָּלוֹת מִמֵּבֶר מֵאֵסֶה שֶׁנִּי אִינוּ חִיצוֹר לְטוֹמָא מִשְׁקֵין הַעֲלִיּוּיִם. וְכֵן הַקֶּטֶרֶם מֵאֵסֶה הָעֲצִיר דְּרָךְ דָּךְ גִּמְטוּיִם¹ צִמְדָּרוֹן וְהַתְּמֻנִּים מִחוֹבְרִים לְטוֹמָאָה אֵין הַעֲלִיּוּיִם

א'הנצוץ והקמפרס ומשקה טופח אינו חיבור
לא לטומאה ולא לטהרה לא צריכא דאיכא
טופח להטפיח הא נמי תנינא טופח להטפיח
חיבור דלמא לענין מקואות ורבי יהודה
היא ב' דתנן במקוה שיש בו ארבעים סאה
מכוונות וירדו שנים ומכלו ב' (שניהם בבת
אחת טהורים) בזה אחר זה ראשון טהור
והשני טמא רבי יהודה אומר אם היו רגליו
של ראשון נוגעות במים אף השני טהור
אמר רבי ירמיה הרי ב' אמרו י' הבא ראשו
ורובו במים שאובין וטהור שנפלו על ראשו
ועל רובו שלשה לוגין מים שאובין טמא
יבעי ר' ירמיה חציו בביאה וחציו בנפילה
מאי תיקון אמר רב פפא הרי אמרו ב' בעל
קרי חולה שנתנו עליו תשעה קבין מים טהור
בעי רב פפא חציו במכילה וחציו בנתינה מאי
תיקון: אחד אומר בפני נכתב ואחד אומר
כו': אמר רב שמואל בר יהודה אמר רבי
יוחנן לא שנו אלא שאין הגט יוצא מתחת ידי
שניהם י' אבל גט יוצא מתחת ידי שניהם
כשר

כשאר טהור במים שאונים בתוך הכלי: **טמא**. לתרומה עד שיטבול ומגזירת שמונה עשר דבר היא. ובפ"ק דמסכת שבת^א מפרש מ"ט גזר עליה לפי שהיה להם מערות סרוחים לטבילה ולאחר טבילה היו רוחצין בשאובין והתחילו לומר לא אלו מטהרין אלא אלו מטהרין וגזרו עליהן שישב גזר זה טהור שנפלו עליו שלשה לוגין מים שאובין דלא לא הא לא קיימא לה: **חצי צביאה**. חתול הכלי וחציו נכפילם שנפלו על חצי גופו שלשה לוגין: **בעל קרי חטול** **נר** טהור. לדברי תורה דעזרא מיקן טבילה לבעלי קריין קודם שיעסקו בצורה והקלו על החולה נתינת תשע קצין אפי' שאובין במסכת ברכות^ב אבל לטהרו ליתכס במקדש צעיקן ארבעים סאה: **וחציו נכפילם**. שנכנס חציו לתוך המקוה ועל חציו נתן ט' קצין שאובין: **שאין** **הגט** **יולא** **מתחם** **ידי שניהם**. שאין שניהם שלוחין בהצאתו דלא הוו שנים שהציאו גט אלא אחד הציאו דכ"ה מצינו לחומר בפני נכתב ופני נחתם חוה היא: **אמר**: **חצי הגט** **יולא**. **דכ"ג**: **מתחם** **ידי שניהם**. ששניהם אדמויו בן שנייה **שאלו** **הגט**

הנצות והקטפרם ומשקה טופח אינו חיבור לא לטומואה ולא לטוהרה. פי' קטונטם אינו חיבור לטוהרה לענין שמי מקוואות שאין באחד מהן מ' טאה ועלוק קטפרם ומשקה טופח ממזכרן אינו חיבור^א וקסא לר'יע דעד כן לא נחלקו ר' מאיר ורבי יהודה בצפרא אין דורשין (מגיגה יט.)

גבי ג' גוממיות¹ העליונה עשרים והתחתונה עשרים ובזמנא דאזעית ארבעים ומדלית של גשמים עוברת ביניהם אלף בטובל ועליונה אי אמרינן גוד אסיק אלף בתחתונה כולהו מודו דעלתה לז טיבלה דלמרינן גוד אחית אלמא קטפרס חיבור והכל גוממע דאינו חיבור כלל² ואומר ר"ת דהכא מיירי דוקא בשתי גוממיות שבזו עשרים ובזו עשרים לייכא מקוה שלם באחד בפני עצמה דלא הוו חיבור ואין מטבילין אפילו בתחתונה אלף כלל אלא דליכא בזמנא דאזעית מקוה שלם לכ"ע מטבילין בתחתונה ועליונה פליגי ודוקא נקט אמרעית אלף שתי גוממיות שאין בשום אחת מקוה שלם לכ"ע אין מטבילין אף בתחתונה³ עוד הקשה דהכא קאמר דקטפרס לא הוי חיבור ובסמוך קאמר רבי יהודה אם היו רגליו של ראשון נוגעות במים אף השני טהור⁴ והך דנלוך ר' יהודה היא דלא מסקינן לענין מקוואות ורבי יהודה היא ואמר ר"ת דבין שמים שלם הראשון סופו

לפול ליפול ולירד למקוה הוי קטפרס חצור ומיהו נלוק גרוע מקטפרס לפי שהקילוה של הנלוק עומד באויר ולא הוי חצור אפי' סופו ליפול כדמשמע בפרק בתרא דע"ז (דף עב:) והא דדייק התם בגי כותי' לאחז ידיה אצת גישתא ואסריה רבא לכולי חמרא משמע מינה נלוק חצור אע"ג דהתם הוי קטפרס דייק שפיר דנלוק שהו חצור דכיון דמה שנגע בו הכוטי' דהיינו בקלה העליון דליין סופו ליפול בתוך כיון שצוים אחד מונע לו גישתא ולהכי לא לא עדיק מנלוק עוד הקשה דהכא משמע דטופח להטפיה הוי חצור¹ ובפ"ו דמקוואות (משה ט) תנן ומיימי לה צפ"ק דיבמות (טו.) ובפרק שלשי דסגיגה (דף כא:) עירוב מקוואות כשפורסת הנוד בעוביה ובחלה כשמי אצבעות חצרות למקומן ואור"ת דנקב צעינן כשפורסת הנוד אצל מים סגי בטופח להטפיה ואין נראה לר"י דתנן במצמכת מקוואות פ"ו (משה ט) כותל צעין שמי מקוואות שנסדק לשתי מטרפך לערב אין מטרפך עד שיהא אחד כשפורסת הנוד ור' יהודה אומר חילוק חצרות נפרלו מלמעלה זה למדו זה² הול

כן הא דקאמר עירוב מקוואות^א כשפופרת הנוד מלא נקב מים
 וז' צמים סגי טופס להטפיה אלל הנקב הוא דבעי' כשפופרת
 וז' והוא ז' מלמטה כדאמר בשמי אצבעות חוזרות למקומן^ב וגראה
 וז' שמי אצבעות וכשכולל מפסיק צריך כשפופרת הנוד שיהא הנקב
 ז' כרצבן דדוקא יהיה טופס להטפיה חיבור אחיא כר"י אבל יהיה
 להטפיה ועוד אומר ר"י דאפילו ר' יהודה לית ליה טופס להטפיה
 ש' צריך גוד אחית צבי קליפת השום והוא יהיה הנקב דנפרזו זה לתוך
 הפרס לא לענין חיבור מקוואות איירי אלל לענין השקה' והשמה היא
 ' יהודה היא שמע דעד השתא לא הוה מוקי במקוואות^ג ופשיט
 צריכא דאיכא טופס להטפיה ובעי הא דקמי' דמסקה טופס אינו
 טפסיה וקאמר הא נמי מנינא דהוי חיבור ודחי הא דמנינא טופס
 לענין השקה אימא דלא הוי חיבור אפי' לר' יהודה כמו במקוה
 אינו למימר לכ"ע מטיבילין בתחמונה אפי' ליכא בתמנעית מ' ונקיט
 ים אין מטיבילין אלל בתמנעית ואפי' ש' ש' מ' בתמנעית אפי' הא
 תמנעית אלו אחריני אלל קאם למאי דס' דטופס להטפיה אין
 מלענין מקוואות דבדקוה לא הוי חיבור ונזקו ופטריס הוי איפכא
 במים שאובין ונחזור שנפלו בו' הכי גרמינן דפסקא קמא דשבת
 וז' דוקא בנפילה וטעמא אר"י דהחמיירו בנפילה משום שמעשה
 אובין^ד (ועי' תוס' שבת יג' ד"ה וטהור) : **אבל** נח יוצא מתחת ידי
 שאין צריך שיהיו ממש שיהא אדוקים ואוחזים בגט אלל ששניהם
 ו גט לאשאי ונתנו האחד במעמד חיבור כדאמרין בסוף התקבל
 שליח והשני מעיד שצפניו נתן הצעל את הגט לחצירו להוליך
 אלאחר שלמדו אין להכשיר כיון שאין שניהם שלוחים דדוקא בשניהן
 י' תיר דמיימי גיטא מילתא דלא שכיחא היא אלל כה"ג לא :

אלמלא

רום כקליפת השום על רוח כשפופרת הנוד היינו שמי אכזבות ו
 צעינו וצפנינו מלמעלה אין צריך אלא כקליפת השום ברוח כשפופרת
 כדפישר ר"ת א"כ אין רוח המים כשפופרת שמי אכזבות שהנכס
 דדוקא לר"י סגי בטופח להטפוח אבל לרבנן צריך כקליפת השום כי
 מלא והיהא דנזק לפי מאי דמסקי לענין מקוואות ור"י היא מני אחר
 דלגוף קטפרס דקמני דה דמסקה טופח אינו חיבור היינו אפי' טופס
 חיבור צרגליו נוגעות במים אלא מכח גוף אחית אבל בקרקע שזה
 זה אפי' כר' יהודה דליידי התם צירשאו ור"י אומר דהיהא דהנזק
 לטהרה דומיא לטומאה וכן משמע מדקאמר דלמא לענין מקוואות
 דמסקה טופח אינו חיבור לענין השקה ה"ה לענין נטילה וקאמר
 חבור לענין השקה אי מיירי בטופח שלא להטפוח או אפי' בטופח
 להטפוח דלמא לענין מקוואות ור' יהודה היא מטעם גוד אחית א
 בקרקע שזה דליכא גוד אחית והשפתא דחגיגה לא קשה מידי
 צאמלעית מ' לאשמועינן דאפי' קמני צמיח צמחא צמוספתא וצמחיס
 מטיילין בתחתונה בלא שכן נטילתהו ר' נמי קא משמע לן דלא גזרו
 חבור לענין השקה אלאמא בטופח להטפוח אנו מקילין יותר לענין השקה
 דבהשקה לא היו חבור ולענין מקוה היו חיבור **הבא** ראשו ורדו
 (דף קא) דעל טבול יום דוקא גזרו צדיאה וכל שכן בנפילה אבל כ
 כך היה כדאמר התם והיו י^א (מעבירים על צדיהן) שלשה לוגין מים
 שניהם בשיר. מה שפירש בקונטרס שניהן אדוקין זו לאו דוקא
 (למקמי) שהעל עשה שניהן שלוחין על כך ואמר לנו שניכם הול
 (קאמ' דף קא) כולכם הוליכו אחד מוליך צמחמה כולם ואם האח
 לאשמו לרצח כשר דמה אם אחד צפנינו גירשה אבל לרעה **אפי'**
 שלוחים אמרינן צפרק קמא (לעיל דף קא) דכשר לרעה **משום**